

Tutu Ùì Nì Tiaa San Pedro nùù Nèhivì xí Dios

1 Yùhù nduí Simón Pedro, iin ana xinúcuáchí nùù Stoho-ndà Jesucristu. Te divi nùù mii-yá nì nihí chuun ndiaha quidé. Te vichi tiaí tutu yohó nùù nsidaa mii-nsiá nècuàchì iin-ni sàni nihitáhvi stná gracia ndiaha xí-yá ñà-cunindisá-nsiáyà. Vàchi ducán nì chitnùnì ini-yà quida-nda, divi mii-yá ana chiigá ndàcuisì inì-xi. Dios nduú-yá, te cahvi-ndayá, vachi mii-yá nduú ana nì dàcácu xi-nda. ²Pues vichi ni cúcúmí-nsiá cuàhà gracia xi-ya, te contentu ni cúndóó-nsiá sàhà-ñá ináhá-nsiá mii-yá xì (Yuamánì-yá) Dios.

Nansa ndiá ìcà nèhivì xí Jesucristu quida-ne

³Cunaha-nsiá, fuerte gà mii-yá, te ndiaha gá quidá-yá, ñàyùcàndùá nì cana-yàndó ñà-cunaha-ndayá. Dandu nì chindee ndudu ìì xí-yá ndohó, te nì nihitáhvi-ndà nsidanicuú ñà-ndùá xiñuhu ñà-cundoo ndiaha-nda nùù-yá, te cahvi-ndayá nacua ndiá ìcà-ndà. ⁴Te sàhà-ñá fuerte guá-yà, te ndiaha guá-yà, ñàyùcàndùá nì cundiatú-ndà cuàhà gá ñà-vàha ndiatu-nda cuu xi-nda, te dècuèndè

ndulócò-ndà ñà-ndiaha guá palabra sàni cachi-yà. Vachi sàhà palabra mà vètùni cucumi stná-ndà meru vida xi anima mii-yá, te ducán nihì ndèè stná-ndà nacoò-nda modo sìquini icúmí nècuàchì dava ga ñuhivì yohó, divi modo cudíi guá ini-nè quida-ne. ⁵Te divi sàhà-ñá nì cachi-yà xì-ndà palabra mà, ñàyùcàndùá xiñuhu cuàhandee ini-ndà (cunchicùn-ndàyá) chicá viì. Pues vichi sà-xiníndisá-ndáyá, doco xiñuhu cutùha stná-ndà cunihnu viì ini-ndà. Daaní, xiñuhu sàà stná-ndà mànihì váha ini-ndà (sàhà ichì-yá). ⁶Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cadi-ndà nùù mii-nda. Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà quidandee ini-ndà; daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cunihnu vaha ini-ndà mii-yá nicanicuahàn. ⁷Daaní, xiñuhu cutùha stná-ndà cunihnu manì ini-ndà sàhà ñanìtnaha-nda; daaní, xiñuhu sàà stná-ndà cuu stnahá ndisa ini-ndà sàhà-ndà. ⁸Vachi cunaha-nsiá, nú ni cútùha vaha-nda nsidaa ñà-jaàn, te quida ndisa-ndañá cumplir, dandu màdì uun-ni cundoo-nda nùù Stoho-ndà Jesucristu; ni màdì uun-ni quea ñà-ináhá-ndáyá. ⁹Doco nèhivì còò

ñá-vàha ma ini anima-xi, có-cùndáa vaha ini-nè, na ian quidámáxiní-nè, te có-nsinúú gà ini-nè nansa ni quida Dios na ní nsidandoo-ya cuàchi-ne. ¹⁰Ñàyùcàndüá, chicá vaha cunsihi ini-ndà cundoo-nda seguru ñà-ndüù-ndà nèhivì nì nacàxin-ya, te nì cana-ya. Vàchi nú ni quida ndisa-nda ñà-vàha jaàn, dandu mà sàà-ndà tùcù-ndà ichì cuàchi. ¹¹Còó, ndiaha gà icúmí quixi cuàhà gracia xi mii-yá ana nì dàcácu xi-nda, divi Stoho-ndà Jesucristu, te dayáha stná-yàndó ñuhivì ìì xí-yá ndé dandacú-yá nicanicuahàn.

¹²Ñàyùcàndüá, cuní` dansínuu ga inì mii-nsiá nansa (quida-nsia), mate sá-ìnáhá-nsiá iyuhu sàhámà vichi, te nihnú vaha inì-nsia palabra ndàcuisì nì xinindisá-nsiá. ¹³Doco yùhù tuxí inì, mientras itiácù-ve ñuhivì yohó, chicá vaha dansínuu inì mii-nsiá nansa xiñuhu cunihnu ini-nsiá. ¹⁴Vàchi ináhì sà-ìtúú quivì icúmí cui nacua nì cachi Stoho-ndà Jesucristu xí'. ¹⁵Doco icúmí nanduquí nansa cui nsinuu inì-nsia palabra yohó nú sàni xihì.

**Nansa nì xini Pedro nì
natnuù ndiaha Jesús**

¹⁶Cunaha-nsiá, palabra ìì nì cachitnùhu-nsi xi-nsiá, màdi cuentu nì nachuhun tnahá uun nèhivì maña nduá. Còó, vachi sàni xininùù-nsí ñà-ndiaha guá iá Stoho-ndà Jesucristu, ñàyùcàndüá, nì nacani-nsi xi-nsiá sàhà poder xi-ya, xì nansa icúmí stná-yà naxicocuñin-yà. ¹⁷Vàchi nsiùhù, nì xini-nsi na ní tavà Yua-nda

Dios tnùñuhu ndiaha xí-yá, te nì natnuù fuerte-yà. Dandu ndiaha gà nì càhàn Yuamánì-yá sàhà-yá na ní cachi-yàmà: “Dèhemaní` nduú ana yohó, te cudfì inì sàhà-yá”.

¹⁸Nsiùhù, nì inini-nsi ñà-jaàn na ní sàhàn-nsi xì-yá dinì yucù ìì yucán, te nì tiacu-nsi nì càhàn (Yuamánì-yá) ansivi.

¹⁹Ñàyùcàndüá, sàhà ñà-jaàn chicá más nàhà claru ñà-ndàcuisì nduá nì cacachi profeta nìsa cahàn sàhà-yá sàhana; te vichi ndiá ìcà-ndà cunihnu vaha ndisa ini-ndà palabra xi nècuàchìmà, vachi palabra mà, ndiaha gà datnúá sàxinítnùnì-ndà na iin ñuhu nchif fuerte ndé ìín tnúú, te iin-ni icúmí chindee stná-màndó dècuèndè quivì danátnùù ndiaha-yá nùù (nèhivì ndoó inicutu ñuhivì). Daaní, quivì jaàn (icúmí-yá datnúù-yà ini anima-ndà na ian) quidá sìtnúù cahnú cachítnùhu ñà-sàcuahàn tùinuù inga quivì.

²⁰Cenaha-nsiá, chuun cahnú nduú ñà-sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà nansa iá palabra ìì nì cachitnùhu nèhivì sàhana ma, te nì tiaa-neà nùù tutu. Màdi sàhà cuisì sàxinítnùnì ndohó cui sàà-ndà cundaà vaha ini-ndà nansa cuní cachàmà.

²¹Vàchi nèhivì ìì sàhana ma, màdi inì-ni mii-né nì chítnùnì ini-nè ñà-ndüá nì cachi-nè sàhà mii-yá. Còó, divi Espíritu ìì xí-yá nduú ana nì dàtnúù xì sàxinítnùnì-nè, te nì cachi-nè ñà-ndüá nì cachi-nè.

**Màsà nácuítnúhú-ndá
ñà-tnùhù chináhà nèhivì**

2 Tiempu sàhana ma nì sandoo stná tètñùhù ñuu-nsi, datiaá

uun-tè cáhàn-te cuenta xi Dios. Doco vichi ndé ndoó stná mii-nsiá icúmí casaà stná tètñùhù nahi tè-sànaha ma. Te icúmí-tê daquíhvi dèhé-te iin dàñùhù chináhà-te. Ndè icúmí stná-te nacuaà-té Stoho-ndà Señor, mate sàni dànáà-yá sàhà cuàchi-nda. Doco cuisì mii-té quidá quini-tè xì mii-té, ñàyùcàndùá yàhì icúmí-tê ndañuhu dahuun-tè. ²Doco cuàhà gá nèhivì icúmí tenchicùn xì ichì sìquini mà, dècuèndè sàà stná-nè cahìchì ini-nè ichì ndàcuisì-yá. ³Te tètñùhù mà, ñà-cuàhà guá cuú inì-te sàhà dìhùn, ñàyùcàndùá, vico uun icúmí-tê cáhàn-te xi-nsiá ñà-dandahví-te mii-nsiá, te ducán nsidandahví stná-te mii-nsiá. Doco dècuèndè sàhaha sàni cachi Dios ñà-icúmí-tê cunsida-tè cuàchi-tè, te sà-ítúú sàà stná quivì ndañuhu dahuun-tè.

⁴Stná ángel nì sanduu mozo xi-ya, na ní caquida-ne cuàchi, cóni xicáhnù ini-yà sàhà-né, vàchi nì sàcùnuhni-nè cadena, te nì ndiachi-né ndè cahà andea ndé iín tnúú, te yucán ndiatú-né dècuèndè sàà quivì ndundaà sàhà cuàchi-ne. ⁵Stná nèhivì ñuhivì sàhaha, cóni dácácu Dios-nè, vàchi cuàhà gá cuàchi-ne nì-ia, teayùcàndùá nì quixi diluviu dìquì-né. Doco tiàa nani Noé, còó. Nì càcu-ne. Cunaha-nsiá, cuàhà gá nì cáhàn stná nècuàchìmà xì nèhivì sàhaha ma áma quidá víi stná-nè, doco (cuisì) Noé mà xì inga usà gá tnaha-ne nì càcu. ⁶Daaní, stná ñuu Sodoma xì ñuu Gomorra, nì xìxìn nsiha, ndé cuisì yàà-ñá nì ndòò, vàchi iin castigu xi mii-yá nì sanduu tnùndoho ma, áma yúhí

stná nsidaa gá nèhivì malu icúmí cundoo ga ñuhivì quivì nùù-xí. ⁷⁻⁸Doco ñuu mà nìsa là stná iin nècuàchì vàha nani Lot. Te yáha ga nì cuduchi ini-nè sàhà modo sìquini xì nèhivì ñuu mà. Vàchi yucán iá-nè mahì nècuàchìmà, te nsìquívì iníní-né, te indéhe-né ñà-quini guá quidá nècuàchìmà. Ñàyùcàndùá yáha ga nì ndòò cahan-ne sàhà nècuàchìmà. Daaní, na (ní nìhì ñuu mà tnùndoho), nì dácácu Dios-nè nùájàn. ⁹Pues sàhà ñà-yucán náhà claru, tùha ndisa Dios tavà-yá nèhivì vàha xi-ya nùù tnùndoho yàha-ne nì cùí. Te ináhá vàha stná-yà nansa cuàhàn-yà quida-ya xì nèhivì malu vichi, itnìí-yá cuenta sàhà-né ndè cachi sàà quivì juiciu, dandu ndoho-ne. ¹⁰Te nècuàchì chicá icúmí ndoho nduú nècuàchì quidá sìquini guá xì mii-xí nacua nduú gustu xi-ne, te cahìchì stná ini-nè ñà-ndùá dandacú mii-yá nùù-né.

Vàchi tètñùhù mà, atrevidu gá-te, mii-té xínduu-tè mii-té. Mà ía yuhù-té; quini ga cáhàn-te sàhà ana fuerte (xicánúú) ansivi. ¹¹Doco cunaha-nsiá, ndè ángel xi Dios, có-cànàhá quini-ne na cáhàn-nè sàhà falta xi ana fuerte mà nùù Stoho-ndà Señor, mate chicá cuàhà poder xi-ne (nùù témà), te chicá dandacú stná-nè.

¹²Doco témà, mate có-sàà-te cundaà inì-te sàhà iin chuun, doco quini ga cáhàn-te sàhà-ñá. Nahi quisì có-cùndàà inì-xi xínduu-tè, te quidá-te na ian còò anima-te. Ñàyùcàndùá, divi icúmí cuu xi-té na ian cùù-xì quisì yùcù, cuisì ndoó-si ñuhivì sàhà-ñá tniì

nèhivì-sí, te cahni-nési; pues divi ducán icúmí cuu stná xì tètñùhù mà, icúmí-tê ndañuhu dahuun-tè ñà-sàni cuchicuehe anima-te. ¹³Iin castigu ùhì nduá nìhì-té, divi nacua nì quida-tè xì ñanìtnaha-tè. Doco vichi cudfì inì-te quidá-te ndéni ñà-siquini nì cui ndui (ò ñuú) nì cúndúá. Ñàyùcàndúá, ndohó, ndóo cahan-nda sàhà escándalo xíquida guá-te. Mate sáhàn stná-te ndé ndoo-nda vicò xì-ndà, doco dandahví uun-tè, vèchi cudfì gá inì-te dandahví-te.

¹⁴Indéhe stná-te nsidaa nècuàchè ñàhà, te cunì-te dàvà diquì-tené. Có-nàcòó-te cuàchi quidá-te. Te nèhivì mà-fuerte anima-xi, mà úhì dandahví-tené. De por sí, cuàhà ñàhà xího stná-te cucumi-té. Doco icúmí-tê nìhì chíhán-te. ¹⁵Vèchi sàni nacoo-tè ichì váha mii-yá, te sàxínchicùn-te ichì malu nacua nì quida Balaam dèhe Beor sàhana; iin nècuàchè xinítùl nì sanduu nècuàchèmà, doco cuàhà gá nìsa cuu ini-nè sàhà dìhùn; mate iin chuun có-ndiàà nduá, doco quida-neà sàhà dìhùn. ¹⁶Doco nì nìhì-né iin conseju vaha nùu burru xi-ne, có-íá vaha ñà-ndúá quidá-né, nì cachì-si xi-né. Mate quisi nduú-si, doco nì cáhàn-si na iin nèhivì, te nì sadì-si nùu nècuàchèmà ñà-màsà quidá-né chuun loco cuàhàn-nè quida-ne nì cùí.

¹⁷Cunaha-nsiá, na iin pozo ndé nì ndoco tècuí, ducán xínduu tètñùhù mà. (Còò ni-ñàhà níhì-ndà) nùu-té, nahi vicò tàchí, còò ni-ñàhà nihá. Ñàyùcàndúá icúmí-tê sàa-te iin xaan ndé iín tnúú ndúchí, te nicanicuahàn cundoo-tè yucán,

cachí Dios. ¹⁸Doco vichi, fuerte cáhàn-te na ian yáha ga ndiáá-te. Doco puru palabra chicuéhè nduá cachí-te, vèchi chináhà-te ñà-vàtùni quida ndevàha-nda nansa ni nì cui; vátùni iá ñà-cuñuhu quini ini-ndà, cachí stná-te; te sàháyùcàndúá, nádítá-te cuàhà nèhivì ladu xi-tè, dècuèndè stná nèhivì sà-itúú càcu nùu ichì malu mà nì cùí. ¹⁹Libre cundoo-nda, cachí-te xi nèhivì, doco mà cùí, vèchi ndè stná mii-té, dandacú stná cuàchi-tè nùu-té. Te nú sàni cundee ñàhà nùu-ndà, dandu có-ndòó gá ndisa-nda libre. ²⁰Vèchi nì cachí-ndà iá iin nèhivì, te nìsa cundaà vaha ini-nè sàhà Stoho-ndà Jesucristu, te nì càcu stná-nè nùu modo sìquini xi ñuhiví yohó; doco nú tucu tu nì dácà dìni-né, te cundee cuàchi ma nùu-né, dandu chicá quini queamà nùu ñà-primeru. ²¹Vèchi chicá vaha màsà cúnítnùhu-ne sàhà ichì váha-ya nì cùí, te màdià nì xinitnùhu-ne, dandu después nì naxicocuñin tu ini-nè, te nì nacoo-ne palabra ì nì cachi-yà xì-né. ²²Doco cunaha-nsiá, ducán cuú stná xì-né nacua cachí dichu sàhà sìhina: “Nì nsihì nì ndusan-sì, dandu naxicócuñin tu-sì saxí-si ñà-jaàn; te ò nacua quidá stná cochi, nú sàni xichi-sì, dandu tucutu ndécahnu-sì mahì ndèhì tuí nihní-sì”.

**Ícúmí naxicocuñin
Stoho-ndà Jesús ñuhiví**

3 Ñà-úi nduá tiaí nùu-nsiá vichi, ñani màní. Te nùu ndúí carta xi sàni quide lucha nacuañandee inì mii-nsiá sàhà-ñá ducán nsinuu

ini-nsià nacani viì ini-nsià. ²Te cuní stnái nsinuu inì-nsiá nansa iá palabra xi Dios nì cachitnùhu nèhivì ìì sàhana, xì stná palabra nì sàcùnaha-nsiá nùù nsiùhù nècuàchì nì nihì chuun nùù Stoho-ndà Señor nì dácácu xi-nda, vèchi palabra xi mii-ya nduá.

³Doco iá inàha chicá cuní cundaà inì-nsiá. Cunaha-nsiá, na sàà quivì xínu tiempu, dandu icúmí ndecoyo nèhivì cuàcùndiaa (sàhà ichì-yá). Icúmí-nè quida ndevàha-ne xì mii-né nansa ni nì cui. ⁴Te dohó icúmí-nè cachi stná-nè: “¿Índù ní xini-nsì naxicocuñin-yà nacua nì cachi-yà? Vèchi dècuèndè sàhana na ní xihì xì-ndà, còò ni-inàha, vèchi iin-ni iá ñuhivì vichi nacua nì sàcòò quivì primeru”, cachi-nè.

⁵Doco na cachí nèhivì ducán, cuiisì quidámáxiní-nè sàhà nansa nì cuu sàhana na ní sàcòò ansivi, te nì xìnu stná ñuhù íchì mahì tècuíí, nsidanicuú ladu ñuhú-te. Pues nsidaa ñà-jaàn nduá nì dandàcú Dios, te ducán nì cuu. ⁶Doco sàhà divi tècuíí mà ní ndañuhu stná ñuhivì sàhana ma, vèchi nì dàhvia dàvì inicutu. ⁷Doco ansivi xi ñuhivì iá vichi, sàhà divi palabra nì cachi-yà antes mà iá stná orden xi-ya ñà-icúmíâ coco nsiha, cuiisì ndiatú-yá ndè cachi sàà quivì ndundaà sàhà cuàchi nèhivì malu, dandu coco ñuhivì, te ndañuhu stná nsidaa nècuàchì malu mà.

⁸Doco iá iin palabra cuní nsinuu ini-nsià, ñani màní. Cunaha-nsiá, mate imindaa quivì, te ò mil cuià nduá, doco iin-ni nduá nùù Stoho-ndà Señor. ⁹Ñàyùcànduá, mate cachí

nèhivì índù chuun cucuèè-guá cuu ñà-nduá nì cachi-yà? doco còò; màdì ñà-cò-ndùlócò-yà nduá; ñà-quidándéé cahnú ini-yà sàhà-ndà nduá, vèchi có-cùnì-yà ndañuhu ni-iin-nda; còò; ñà-nì sàà nsidaa-nda naxicocuñin ini-ndà sàhà cuàchi-nda nduá cuní-yà.

¹⁰Doco cunaha-nsiá, (nanàá) icúmí sàà quivì quida ndisa Stoho-ndà Señor (nacua nì cachi-yà); na ian có-nìhnú ini nèhivì quixi tècuìhnà ñuú, ducán coo. Dandu yáha ga fuerte icúmí caha ndee, te ndañuhu dahuun ansivi; te nsidaa ñà-nduá nì cuyucun ñuhivì, icúmíâ dàà títiá, te coca, te ndañuhá, vèchi ñuhivì yohó xì nsidaa ñà-lá nuá, icúmíâ coco nsiha.

¹¹Pues vichi, sàhà-ñá sà-ínahá-ndá icúmí ndañuhu nsidaájàn, ñàyùcànduá xiñuhu ñà-cunsihi ini-ndà cacanuú viì-ndà ñuhivì nacua cuní mii-yá, te cunihnu ìì stná ini-ndà. ¹²Siempre ni nsínúú ini-ndà ñà-icúmí sàà quivì xí Dios, te quida-nda nacua cui quida-nda ñà-nì sàà yàchà. Vèchi quivì yucán icúmí chiñuhu Dios ansivi, te coca, dandu ndañuhu dahuan; te nsidaa stná ñà-nì cuyucun ñuhivì, icúmíâ ndutea, te coca. ¹³Doco ináhá vaha stná-ndà ñà-después icúmí nàcòò stná inga ansivi saa xi ñuhivì saa nacua nì cachi-yà xì-ndà, te ñuhivì saa ma, puru ñà-lá viì icúmí coo nùá.

¹⁴Pues, ináhá vaha-nda ducán icúmí cuu, ñani màní, ñàyùcànduá, cuàhà gá xiñuhu cunsihi ini-ndà cundoo màní-ndà ñuhivì, màsà cóó ni-iin falta xi-nda, ni màsà

cóo ni-iin mancha anima-ndà. Te iin-ni ni cóo ducán dècuèndè quivì naxicocuñin-yà.

¹⁵Te nú dacueé-yà, te quidandee gá ini-yà sàhà-ndà, dandu xiñuhu cunihnu ini-ndà ñà-cuisì sáha-yàndó tiempu càcu-nda nduájàn. Te divi ñà-jaàn nduá sàni tiaa stná ñani màni-ndà Pablo na ní tiaa-ne iin carta nùu-nsiá antes. Nchichí gà tiaá-né, vèchi ducán nì nihitáhvi-né. ¹⁶Te nùu nsidaa carta xi-nemà, cachítnùhu stná-nè sàhà chuun tiaí yohó. Ñà-ndáa nduá ùhì cundaà ini-ndà dava ñà-nduá cachí-nè nùu carta mà. Ñàyùcàndùá, nèhivì có-sàa cundaà inì-xi, dasívì uun-ne palabra mà, vèchi nèhivì có-xiníndísà vaha nduú-né. Te divi ducani dasívì

stná-nè dava ga tutu ìì xí Dios, doco (ndahví-nè), vachi cuisì icúmí-nè sàa-nè ndañuhu-né sàhámà.

¹⁷Doco mii-nsiá, sà-ìnáhá-nsiá nansa iá nsidaa ñà-jaàn, ñani màní. Ñàyùcàndùá, cuidadu ni cúndóo-nsiá sàhà tètñhù có-ndùlócò sàhà ley xi Dios, còtó naditá-te mii-nsiá ladu xi-tè, te sàa-nsiá quee-nsia nùu ichì váha nchícùn viì-nsiá vichi. ¹⁸Te sacúndáhvi stnáì nùu-nsiá ñà-nì cúnsihi inì-nsia nansa cucumi gá-nsià más gracia xi Stoho-ndà Jesucristu, xì nansa nihì stná-nsià cunaha váha-nsiayà, vèchi mii-yá nduú ana nì dácácu xi-nda.

Ansivéhé cahnú-yá ndè quivì vichi, te nicanicuahàn. Amén.